



Postbus 383, 7500 AJ Enschede

Gemeente Hellendoorn  
College van burgemeester en wethouders  
T.a.v. mw. C. de Witte  
Postbus 200  
7440 AE Nijverdal

adres  
Spaansland 20 Enschede

postadres  
Postbus 383  
7500 AJ Enschede

telefoon  
088 256 7000

Website  
brandweertwente.nl

Uw kenmerk NL.IMRO.0163.BPHARAALTERDYK1A-ON01  
Ons kenmerk 2022-D16070  
Bijlage(n) 1  
Onderwerp Advies Raalterdijk 1a, Haarle

Datum 29 juni 2022  
Behandeld door Laurens Fischer  
Telefoon 088 – 256 7000  
E-mail l.fischer@brandweertwente.nl

Geachte college,

Op 23 juni 2022 heeft u Veiligheidsregio Twente gevraagd om een externe veiligheidsadvies uit te brengen op het ontwerp bestemmingsplan 'Raalterdijk 1a, Haarle' in de gemeente Hellendoorn. Wij adviseren u op het gebied van de verantwoording van het groepsrisico en de rampenbestrijding.

### Waar hebben wij naar gekeken

Dit advies gaat over de beheersbaarheid, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid die van toepassing is op de voorgenomen ontwikkeling aan de Raalterdijk 1a in Haarle. De ontwikkeling betreft een functiewijziging van 'recreatie' naar 'wonen'. De kampeerboerderij, die geschikt is voor 10 kamers, komt daarmee te vervallen.

### Advies

De voorgenomen ontwikkeling bevindt zich binnen het effectgebied van twee hogedruk aardgastransportleidingen. De te realiseren objecten bevinden zich buiten de zone dat ze mee zullen gaan branden in geval van een incident. De aanwezige personen zijn binnenshuis dan in principe veilig. Door te communiceren over de risico's en het bieden van een handelingsperspectief kunnen de effecten beperkt worden. Het incident zal zich in korte tijd voordoen, waardoor wij vooral adviseren om bij werkzaamheden nabij de transportleiding (aanvullende) maatregelen te treffen om incidenten te voorkomen. Ondanks de kleine kans kunnen incidenten, met slachtoffers tot gevolg, niet worden uitgesloten. Wij adviseren u om dit bij de besluitvorming mee te nemen.

Naast de externe veiligheidsaspecten adviseren wij u te borgen dat de voorgenomen ontwikkeling voldoet aan de Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid 2019, een uitgave van Brandweer Nederland.

Detailinformatie van dit advies is in de bijlage van deze brief opgenomen.

**Hoe nu verder**

Graag ontvangen wij van u een motivatie indien wordt afgeweken van het bovenstaand advies. Voor vragen of nadere informatie kunt u terecht bij het team Advies van Brandweer Twente. De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief.

Hoogachtend,  
namens het bestuur van Veiligheidsregio Twente,



M. Achtereekte-Smit  
Sectorhoofd Brandveiligheid

Bijlage: detailinformatie 'advies Raalterdijk 1a, Haarle'

## BIJLAGE: detailinformatie 'advies Raalterdijk 1a, Haarle'

### Toetsingskader

Wij hebben het bestemmingsplan beoordeeld op basis van het het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

### Beoordeelde documenten

De volgende documenten zijn beoordeeld:

- Toelichting bestemmingsplan Raalterdijk 1a, Haarle, BJZ.nu, mei 2022.

### Uitgangssituatie

Het plangebied ligt aan de Raalterdijk 1a in Haarle. Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit een kampeerboerderij, B&B en (dienst)woning. De gebouwen zijn geclusterd in het oosten van het plangebied.. Voor het overige deel is het plangebied onbebouwd en ingericht als tuin of grasland. De kern van de wijziging in het kader van externe veiligheid is het realiseren van twee extra bijgebouwen en het splitsen van de kampeerboerderij in twee woningen. Het voornemen om het perceel in gebruik te nemen ten behoeve van een reguliere woonfunctie is niet in overeenstemming met de gebruiks- en bouwmogelijkheden van de huidige bestemming 'Recreatie'.

Ons uitgangspunt in het advies is dat er geen (neven)functies voor minder of niet zelfredzame personen worden mogelijk gemaakt.

### Risicobronnen

Voor de externe veiligheid van de voorgenomen ontwikkeling zijn activiteiten met gevaarlijke stoffen van belang. Deze ontwikkeling is gelegen binnen het invloedsgebied van twee 48 inch hogedruk aardgastransportleidingen. Dit zijn de leidingen met nummers A-523 en A-529.

### Scenario's

Het advies van de Veiligheidsregio heeft betrekking op de voorbereiding op de rampenbestrijding, specifiek op de thema's bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. Daarom wordt het advies gebaseerd op de scenario's waarbij de effecten leidend zijn. In de nabijheid van het plangebied bevinden zich twee hogedruk aardgastransportleidingen.

Voor aardgasleidingen gaan wij in de voorbereiding op calamiteiten uit van:

- fakkelbrand en vuurbal als gevolg van een uitstroming met directe ontsteking;
- gaswolkontbranding (en fakkelbrand) als gevolg van een uitstroming met vertraagde ontsteking.

De effecten van deze scenario's zijn warmtestraling en een mogelijke drukgolf. De effecten van de warmtestraling zijn voor ons leidend, omdat de warmtestraling tot op grote afstand voor doden, gewonden en secundaire branden kan zorgen.

De brandweer gaat, voor haar voorbereiding op daadwerkelijke inzet bij een beschreven incidentscenario bij een 48 inch leiding uit van afstanden voor de volgende zones<sup>1</sup>:

- 290 meter, de afstand waarbinnen secundaire branden kunnen ontstaan (10 kW/m<sup>2</sup>);
- 800 meter de minimale afstand voor volledig beschermde brandweermensen met ademlucht (3 kW/m<sup>2</sup>);
- 1230 meter, de minimale afstand voor onbeschermde hulpverleners en omstanders (1 kW/m<sup>2</sup>).

Op basis van deze tabel concluderen wij dat het plangebied op de grens ligt waarbij objecten mee kunnen gaan branden. Volgens de toelichting van het bestemmingsplan is het 315 meter. Uitgaande dat de objecten buiten de 10 kW/m<sup>2</sup> zone liggen wordt verondersteld dat de objecten niet mee gaan branden en de aanwezige personen binnen in principe veilig zijn en het gebouw bescherming biedt tegen de warmtestraling.

<sup>1</sup> Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. *Handreiking buisleidingincidenten*. Veiligheidskoepel i.o.v. Ministerie van BZK en i.s.m. NIFV, 3<sup>e</sup> druk, december 2006.

### **Beheersmaatregelen**

Maatregelen ter optimalisatie van de rampenbestrijding zijn er op gericht om door de inzet van de hulpverlenende diensten de effecten, in termen van slachtoffers en schade, te beperken. In de volgende paragrafen bekijken wij de beheersbaarheid, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid van de situatie.

#### *Bronmaatregelen*

De beheersmaatregelen dienen zich voornamelijk te richten op het voorkomen van incidenten met buisleidingen. Deze dienen getroffen te worden door de beheerder van de buisleidingen. Daarnaast zijn er van buiten komende oorzaken die kunnen leiden tot een incident. Om deze reden dient ervoor gezorgd te worden dat er geen graafwerkzaamheden binnen de veiligheidszone worden uitgevoerd of hooguit in nauwe afstemming met de beheerder van de buisleidingen. Wij adviseren u hier alert op te zijn, en waar nodig aanvullende maatregelen te (laten) treffen, wanneer er werkzaamheden nabij de transportleidingen zijn.

#### *Zelfredzaamheid*

Voldoende mogelijkheden voor zelfredzaamheid, ofwel het vermogen voor mensen om zich zelfstandig in veiligheid te kunnen brengen, is een belangrijke voorwaarde voor de beperking van slachtoffers. Door de voorgenomen ontwikkeling vervallen, volgens de toelichting van het bestemmingsplan, 10 kamers van de groepsaccommodatie. Dit heeft een positieve bijdrage op het aantal personen in het gebied.

De aanwezigen in de nieuw te realiseren woningen zullen in principe zelfredzaam zijn of in staat elkaar in veiligheid te brengen. Er wordt eveneens een levensloopbestendige woning gerealiseerd. Wanneer mensen langer thuis wonen zal de mate waarin ze zelfredzaam zijn afnemen en hebben daardoor een grotere kans om slachtoffer te worden. Door de aanwezige personen in het plangebied te informeren over de mogelijke risico's en het eventuele handelingsperspectief bij een incident met de aardgastransportleiding kan de zelfredzaamheid worden vergroot.

#### *Bestrijdbaarheid*

Directe bronbestrijding van een incident bij de buisleiding door de brandweer is niet mogelijk vanwege de aanhoudende toevoer van aardgas (of andere brandstof) uit het kapotte leidingdeel. De brandweer richt zich daarom primair op het redden van mens en dier, ontruimen van het gebied en het bestrijden van secundaire branden. De brandweer moet daarbij echter rekening houden met de warmtestraling en kan daardoor slechts op grote afstand van het incident opereren. De beheerder van de gasleiding zal zich richten op de bronbestrijding bij de gasleiding, maar deze medewerker zal niet direct na het incident beschikbaar zijn. De effecten van een incident doen zich onmiddellijk voor of binnen zeer korte tijd, waardoor de brandweer per definitie niet op tijd aanwezig kan zijn om directe slachtoffers te voorkomen.

De aanwezigheid van bluswatervoorzieningen heeft ons inziens alleen nut voor het bestrijden van secundaire branden als gevolg van de fakkelbrand, maar niet voor het bestrijden van de fakkel zelf. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de brandkranen in het drinkwaterleidingnet of kan gebruik worden gemaakt van open water.

### **Restrisico**

Ondanks de getroffen maatregelen blijft het mogelijk dat er zich een incident bij een van de aanwezige buisleidingen voordoet met slachtoffers (doden en gewonden) tot gevolg.